

AP 1 KREDITVURDERINGEN I LANDMANDENS STRATEGI

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Hvordan vil en investering i en ny stald påvirke landmandens nøgletal for soliditet og likviditet? Det nye Kreditvurderingsværktøj viser de nøgletal, bankerne bruger, når de vurderer deres landmandskunder. Det giver værdifuldt input i strategiprocessen.

Da landbruget er et meget kapitaltungt erhverv, vil implementeringen af mange strategier kræve yderligere kapital i en eller anden form. En stor del af landbruget har haft vanskeligheder ved at skaffe kapital siden finanskrisens start, f.eks. på grund af Finanstilsynets vurderingsprincipper, som de enkelte banker skal vurdere deres landbrugskunder efter. For at give landmanden indblik i, hvordan Finanstilsynets retningslinjer påvirker pengeinstitutternes vurdering af den enkelte landbrugsvirksomhed, har SEGES udarbejdet et analyseværktøj, Kreditvurderingsværktøjet, som kan korrigere landmandens årsrapport efter en vurdering af Finanstilsynets retningslinjer. Herved fås de nøgletal for soliditet og likviditet, som bankerne anvender i deres vurdering af den enkelte landmandskunde.

Hør [her](#) hvordan kreditvurderingsværktøjet kan bruges i et podcast mellem virksomhedsrådgiver Jacob Frey ved AgriNord og Kristian Goul, Specialkonsulent, SEGES P/S.

Sådan fungerer Kreditvurderingsværktøjet

Kreditvurderingsværktøjet er lavet som et personligt værktøj på hver enkelt landmandskunde. Værktøjet viser årsrapportens nøgletal samt disse korrigeret efter Finanstilsynets retningslinjer. Her vil det være tydeligt at se, hvor forskellene er, og hvor meget de betyder for den pågældende landmands økonomi.

De korrigerede nøgletal fra årsrapporten samles i henholdsvis likviditet og soliditet. Disse to nøgletal vises i en oversigt, hvor det enkelte landbrug kan sammenligne sig med hele landet.

Hvis det er relevant, er det også muligt kun at sammenligne sig med andre landmænd, som har samme driftsgren og omsætningsstørrelse. Med udgangspunkt i oversigten, som viser den enkelte landmands soliditet og likviditet i forhold til sammenligningsgruppen, kan landmanden se, om han har behov for at styrke sin soliditet og likviditet, for at sikre, at han fortsat har en af branchens stærke kreditvurderinger.

For at uddybe forklaringerne og give et tidsperspektiv er der to faner med henholdsvis en uddybende regnskabsforklaring og en med femårsgrafer med udviklingen i de to nøgletal

Hent en version af værktøjet med en testejendom [her](#).

Stresstest er mulig

Det er også muligt at stressteste landmandens virksomhed på de samme nøgletal. Man kan f.eks. efterprøve, hvor meget indtjeningen eller finansieringsudgifterne skal ændre sig, for at likviditeten ændrer sig, eller teste, hvor følsom landmandens soliditet er overfor en ændring i jordprisen.

Ovenstående muligheder giver værdi for landmanden i et strategiforløb, da kreditvurderingens fokusområder og følsomheder er et vigtigt fundament for, hvordan en virksomhed kan udvikle sig.

I et strategiforløb arbejdes der ofte med forskellige scenarier, eksempelvis, hvor der skal effektiviseres eller investeres. Her opstilles normalt udregninger og budgetter, som illustrerer de økonomiske aspekter af scenarierne. Nøgletallene fra disse udregninger kan indsættes i Kreditvurderingsværktøjet, så man kan se, hvordan landmandens samlede soliditet og likviditet vil se ud ved eksempelvis investering i en ekstra stald og dermed udvidelse af den eksisterende produktion.

Det er ikke ualmindeligt, at en landmand udvider til tæt ved dobbelt produktion ved at købe naboejendommen op. En landmand med en høj likviditet og soliditet, vil ved hjælp af Kreditvurderingsværktøjet kunne se, hvordan hans soliditet og eventuelt likviditet vil ændre sig ved en sådan investering. Det kan give landmanden et værdifuldt billede af hans muligheder, da en lavere soliditet vil kunne betyde en begrænsning af de frie rammer, han har hos sine finansielle samarbejdspartnere.

Kreditvurderingsværktøjet vil derfor også kunne bruges som kommunikationsmiddel overfor bankerne. Når der skal hentes ny kapital til et investeringsprojekt, kan værktøjet bruges i strategiprocesen til at vise, hvordan kreditvurderingen vil udvikle sig fra den nuværende situation til det nye scenarie, efter at investeringen er gennemført.

Opsummering af fordele

I et strategiforløb udmærker Kreditvurderingsværktøjet sig på følgende områder:

- Giver overblik over fokusområder indenfor likviditet og soliditet, som viser, i hvilken retning en bedrift kan udvikle sig.

- Kan bruges til stresstests, så det tydeliggøres, hvordan ændringer i priser, rente og jordpris vil påvirke bedriften.
- Sammenligner kreditvurderingen med resten af branchen i Danmark for at se, om landmanden har en stærk kreditvurdering eller skal styrke den.
- Giver mulighed for at afprøve forskellige strategiscenarier for at se, hvordan de påvirker kreditvurderingens soliditet og likviditet.
- Kan anvendes som kommunikationsmiddel til eksempelvis banker for at vise, hvordan en strategiimplementering vil påvirke bedriftens kreditvurdering.

Forudsætninger for Kreditvurderingsværktøjet

Når årsrapporten korrigeres efter Finanstilsynets retningslinjer, sættes jordprisen til Finanstilsynets regionalt fastsatte værdier. Derudover er der fastsat priser for et normalår priser for såvel indtægter som udgifter for at udjævne de udsving, der er i branchens priser. Et normalår tager udgangspunkt i anslåede konjunkturneutralepriser, der læner sig op ad et gennemsnit for de sidste 5 år i OECD/FAO's ti-årige prisprognose, som de fremgår af Agricultural Outlook. Der foretages endvidere en korrektion i henhold til valuta, den skønnede inflationsudvikling samt tilpasning til danske markedsforhold.

Alle renteniveauer er sat op med 1 %-point på alle variable lån, da der er en forventning om, at det aktuelle renteniveau er lavt ud fra en langsigtet betragtning.

Værdien af driftsbygninger og installationer sat ned med 15 % efter Finanstilsynets forskrifter.

De ændringer der måtte korrigeres med frem til resultatet før reguleringer og skat har ikke nødvendigvis 100 % indflydelse på likviditeten. Hvis ændringerne påvirker resultatet før reguleringer og skat over 50.000 kr., så vil ændringen slå igennem med 57 %. Hvis ændringen derimod påvirker resultatet før reguleringer og skat under 50.000 kr., så vil ændringen slå igennem med 100 %. Hvis ændringen flytter resultatet før reguleringer og skat på den anden side af 50.000 kr. Så opdeles ændringens påvirkning i to dele, hvor hver del påvirkes som ovenfor. De 57% skyldes at en ændring vil påvirke skat og pensionsindbetalingen.

Investeringskrav sættes som afskrivninger på aktiver på nær afskrivninger på driftsbygninger og installationer. Adgangen til likviditet ændres betydeligt hos de finansielle institutter afhængig af soliditeten. Derfor fastsættes investeringskravet i modellen til følgende tre niveauer afhængig af soliditetsgraden:

<35%soliditet: Fuldt investeringskrav

35-55%soliditet: 1/2 investeringskrav

>55%soliditet: Intet investeringskrav

Værktøjet kan ikke stå alene

Kreditvurderingsværktøjet vil give mange landmænd vigtige input i en strategiproces, men det kan ikke stå alene. Det vil derfor være vigtigt at inddrage såvel andre relevante interne og eksterne analyser samt beregninger for at sikre, at tidsperspektivet inddrages, og at de enkelte

elementer gennemarbejdes i forløbet. Derudover vil det også være vigtigt at få tilrettelagt en proces, som passer til den pågældende landmand og hans situation, således at det sikres, at landmandens vision implementeres i virksomheden.

Hvis du ønsker at bruge kreditvurderingsværktøjet i jeres rådgivningsvirksomhed på jeres landbrugskunder, så kontakt: Kristian Goul, kgou@seges.dk, tlf: +45 8740 5039.
